

ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ: ХРОНІКА 1993

14 січня підписано до друку перше число краєзнавчого альманаху „Відродження”, що його видає Слов’янська міськрайонна організація Спілки (Донеччина).

7 квітня Міністерство юстиції України згідно з чинним законодавством зареєструвало Статут Всеукраїнської спілки краєзнавців (ВСК) і видало Свідоцтво № 440.

30 квітня підписано до друку збірку літературно-краєзнавчих статей голови Рівненської обласної організації Спілки І.Пашука „Повернення в незабутнє”. Наклад видання – 2 тисячі примірників.

28 травня підписано до друку книжку М.Беляєва та Н.Чернігової „Наш край – Богодухівщина”. Харківське редакційно-видавниче підприємство „Оригінал” випустило її накладом 30 тисяч примірників.

15 червня підписано до друку посібник для вчителів та учнів „Географія Житомирської області”, який підготував член правління ВСК, голова Житомирського науково-краєзнавчого Товариства дослідників Волині кандидат географічних наук М.Костиця. Це видання побачило світ накладом 10 тисяч примірників у ВКО газети „Житомирський вісник”.

20 червня в Києві відбулася нарада-семинар голів обласних редакційних колегій науково-документальної серії книг „Реабілітовані історією”, скликана АН України, СБУ, ВСК та Українським культурно-просвітницьким товариством „Меморіал” ім. Василя Стуса.

21 червня підписано до друку навчальний посібник з історії Лубенщини для учнів шкіл, училищ і технікумів „Рідний край”, складений

місцевими краєзнавцями Б.Ванцаком та В.Козюрою. Наклад цього видання 15 тисяч примірників.

28–29 червня в Києві проведено наукову конференцію „Роль бібліотек, монастирів, соборів та інших установ у розвитку культури України”. Організаторами її були ВСК та Міністерство культури.

15 липня Указом Президента України відзначено велику групу активних дослідників рідного краю. За значний особистий внесок у розвиток краєзнавчого руху, збереження національної історико-культурної спадщини надано почесні звання: „Заслужений діяч науки і техніки України” – проректорові Полтавського державного педагогічного інституту ім. В.Короленка, докторові історичних наук, професорові, голові обласного товариства краєзнавців Василеві Лобурцю; „Заслужений працівник культури України” – доцентові Одеського державного університету, голові обласної спілки краєзнавців Анатолієві Бачинському, заступникові голови Київської обласної організації Українського товариства охорони пам’яток історії та культури (УТОПІК) Наталії Булаєвській, директорові Луганського краєзнавчого музею Вікторові Висоцькому, відповідальному секретареві Бориспільської міськрайонної організації УТОПІК (Київська область) Зої Вихровій, завідувачеві відділові Інституту історії України Академії наук України (АНУ), докторові історичних наук, професорові, членові правління

Всеукраїнської спілки краєзнавців (ВСК) В'ячеславу Горбику, провідному науковому співробітникові Інституту історії України АНУ, заступникові голови правління ВСК Юрію Данилюку, завідувачеві відділу Полтавського краєзнавчого музею, заступникові голови обласної організації УТОПК Галині Журавель, лікареві Канівської районної лікарні Черкаської області, членові правління ВСК Михайлові Іщенку, головному спеціалістові відділу Запорізької обласної державної адміністрації Степанові Кириченку, начальникові відділу Українського фонду культури, заступникові голови правління ВСК Галині Косян, директорів Тернопільського краєзнавчого музею, голові обласної організації ВСК Венедиктові Лавренюку, заступникові голови Львівської обласної організації УТОПК Ігореві Кудину (помертню), старшому дільничому інспекторові Жовтневого районного відділу внутрішніх справ м. Дніпропетровська, заступникові голови секції краєзнавства обласної організації УТОПК Володимирові Морозову, завідувачці відділу Волинського краєзнавчого музею, членові ради обласної організації ВСК Олені Огневій, директорів Івано-Франківського краєзнавчого музею, членові ради обласного товариства краєзнавців Михайлові Паньківу, членові правління ВСК Олександрові Силину (Київ), провідному науковому співробітникові Інституту історії України АНУ, докторові історичних наук, професорові, голові ревізійної комісії ВСК Євгенові Склярєнку, завідувачці Сарненського історико-етнографічного музею Рівненської області Раїсі Тишкевич, старшому консультантові правління ВСК Леонідові Тимичєву, голові ради історико-краєзнавчого музею села Жуківців Обухівського району Київської області Петрові Топчію, директорів Музею народної архітектури та побуту України (Київ), членові президії правління ВСК Миколі Ходаківському; „Заслужений вчитель України” – заступникові директора Петрокорбівської середньої школи Новгородківського району Кіровоградської області Марії Буйволенко, учителеві Стрілецько-Кутської середньої школи Кіцманського району Чернівецької області

Іванові Бульбуку, учителеві Свірненської середньої школи Голованівського району Кіровоградської області Всеволодові Вінниченку, учителеві Хустянської середньої школи Буринського району Сумської області Віталієві Ковалю, директорів Слідянської неповної середньої школи Могилів-Подільського району Вінницької області Миколі Крижанівському, учителеві Снятинської основної школи Дрогобицького району Львівської області Петрові Сов'яку, учителеві Новгород-Сіверської неповної середньої школи, члену правління обласного історико-краєзнавчого товариства Анатолієві Федірку, директорів Закарпатської обласної станції юних туристів Володимирові Чепі; „Заслужений працівник народної освіти України” – проректорові Луцького державного педагогічного інституту ім. Лесі Українки, голові обласного товариства краєзнавців Геннадієві Бондаренку, доцентів Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Короленка, заступникові голови обласного товариства краєзнавців Вікторіві Войналовичу, завідувачеві кафедри Луцького державного педагогічного інституту ім. Лесі Українки, професорові, членові президії обласного товариства краєзнавців Іванові Кічію, деканові Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т. Шевченка, голові обласного історико-краєзнавчого товариства Олександрові Коваленку, ректорові Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту Хмельницької області Анатолієві Копилову, завідувачеві кафедри Донецького державного університету, докторові історичних наук, професорові, голові правління обласної організації ВСК Романові Ляху, доцентів Полтавського державного педагогічного інституту ім. В. Короленка, заступникові голови обласного товариства краєзнавців Олексієві Нестулі, учителеві Майдан-Липненської неповної середньої школи Маневицького району Волинської області Григорієві Охріменку, директорів Херсонської обласної станції юних туристів Лілії Перешивайло, завідувачеві відділу народної освіти Дунаєвецької районної державної адміністрації Хмельницької області, голові районної організації ВСК Вікторіві

Прокопчуку, директорів Харківської обласної станції юних туристів Валентині Редіній, завідувачеві кафедри Миколаївського державного педагогічного інституту, докторові історичних наук, професорові, голові правління обласної організації ВСК Петрові Тригубу; „Заслужений журналіст України” – кореспондентові газети

„Житомирський вісник”, заступникові голови обласного науково-краєзнавчого товариства дослідників Волині Георгієві Мокрицькому, завідувачеві редакції Укрінформу, членові правління ВСК Євгенові Парійському, головному редакторові часопису „Пам’ятки України”, членові президії правління ВСК Анатолієві Серикову, виконуючому обов’язки відповідального секретаря ВСК, відповідальному секретареві журналу „Краєзнавство” Анатолієві Ситнику.

27–29 серпня відбулася друга науково-практична конференція „Культура Поділля: історія і сучасність”, присвячена 500-річчю міста Хмельницького. В її роботі взяли участь краєзнавці з Києва, Дніпропетровська, Житомира, Львова, Харкова, Чернівців, місцеві дослідники рідного краю.

9–11 вересня в Житомирі проведено Міжнародну науково-краєзнавчу конференцію „Велика Волинь: Минуле і сучасне”. Її організували виконком Житомирської міської ради народних депутатів, Житомирське науково-краєзнавче товариство дослідників Волині, обласний інститут удосконалення вчителів, обласна організація Спілки журналістів України.

11 вересня члени правління ВСК взяли участь у відкритті пам’ятного знака жертвам голодомору 1932–1933 років на Кургані Зажури поблизу міста Лубен на Полтавщині.

22–23 вересня у Запоріжжі відбулася регіональна наукова конференція „Етнографічні дослідження Нижньої Наддніпрянщини та Північного Приазов’я”, яку організували Запорізький обласний музей народної творчості та етнографії, Запорізький державний університет, місцевий осередок ВСК. Це вже друга етнографічна конференція на землі славетного Запоріжжя (першу проведено в жовтні 1992 р.), присвячена пам’яті видатного етнографа, фольклориста, краєзнавця та педагога Якова Новицького.

Відбулася презентація часопису Всеукраїнської спілки краєзнавців „Краєзнавство”

28–30 вересня в Луцьку було проведено VI Всеукраїнську наукову конференцію „Історичне краєзнавство у відродженні духовності, культури, багатовікових національних традицій України”. Її організували Інститут історії України АН, ВСК, Національна комісія з питань повернення в Україну культурних цінностей при Кабінеті Міністрів України, Міністерство культури України, Міністерство освіти України, Український фонд культури, Волинський державний університет ім. Лесі Українки.

На пленарному засіданні виступили голова правління ВСК академік П.Тронько, голова Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей О.Федорук, ректор Волинського державного університету ім. Лесі Українки А.Свідзинський, завідувач відділу історико-краєзнавчих досліджень Інституту історії України АНУ В.Горбик, голова Волинської обласної Ради народних депутатів Б.Климчук, заступник глави Волинської обласної держадміністрації В.Ворон.

Під час конференції працювали тематичні секції „Шляхи формування української державності: історія і сьогодення”, „Історіографія та джерелознавство регіональних історичних досліджень”, „Регіональні проблеми історії України”, „Проблеми збереження української національної спадщини”, „Краєзнавство України: історія, традиції, сучасність”, „Церковна історія і культура в духовному відродженні України”, „Масові незаконні репресії як засіб формування і функціонування тоталітарної системи”, „Музеї як центри історико-краєзнавчої роботи”, „Історичне краєзнавство у вищих навчальних закладах і культурно-просвітницьких установах”, „Історичне краєзнавство на Волині”.

Учасники конференції ознайомилися з пам’ятками історії та культури, природними скарбами Волинського краю.

29 вересня в Луцьку відбувся пленум правління ВСК з організаційних питань, на якому до складу правління було кооптовано

кількох активних краєзнавців, а також дообрано нових членів президії правління. Заступником голови правління затверджено Валентину Врублевську, відповідальним секретарем правління – Анатолія Ситника.

28 жовтня Президія правління ухвалила постанову про надання звання „Почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців”: К.Бакурову (Запоріжжя), М.Беляєву (м.Богодухів, Харківщина), І.Винокуру (м.Кам'янець-Подільський, Хмельниччина), С.Верговському (Київ), І.Гавриліву та В.Грабовецькому (Івано-Франківськ), Г.Гуртовому (сmt Торчин, Волинь), А.Карнабіді (Чернігів), М.Костриці (Житомир), Л.Макаренку (Київ), Т.Максим'юку (Одеса), О.Мариничу (Київ), Ю.Матівосу (Кіровоград); П.Медведику (Тернопілля), А.Непокупному (Київ), Л.Орел (Київ), І.Пашуку (Рівне), М.Пономаренку (м.Золотоноша, Черкащина), О.Романцо (Чернівці), В.Романьку (м.Слов'янськ, Донеччина), П.Ротачу (Полтава), С.Смолінському (Київ), П.Сосі (Черкаси), Б.Ткаченку (м.Лебедин, Сумщина), Г.Швидько (Дніпропетровськ), Ф.Шевченку (Київ). Найактивнішим краєзнавцям з усіх регіонів України оголошено подяку.

28 жовтня в Києві відбувся пленум правління, присвячений 70-річчю Всеукраїнської спілки краєзнавців.

31 жовтня в газеті „Українські вісті” (США) видруковано інтерв'ю з головою правління ВСК Петром Троньком „Видається журнал „Краєзнавство”.

17 листопада в державній історичній бібліотеці України проведено презентацію першого числа відродженого журналу „Краєзнавство”, широко висвітлену засобами масової інформації України.

14–17 грудня в Києві відбувся міжнародний форум юних українців-краєзнавців, організований Міністерством освіти України та Українським державним центром туризму і краєзнавства учнівської молоді. Перед його учасниками виступив голова правління ВСК академік П.Тронько.

Протягом року Івано-Франківська обласна організація Спілки випустила бібліографічний покажчик творчого доробку дослідника рідного краю Богдана Гавриліву, а Кабінет краєзнавства Шевченківської середньої школи, що на Запоріжжі, підготував другий випуск учнівських робіт „Земські школи на території сучасного Куйбишевського району 1868–1917 рр.”.

Анатолій СИТНИК